

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága dr. Horváth Róbert ügyvéd (...) által képviselt ... I. rendű, ... II. rendű ... felpereseknek - Albertné dr. Kertész-Farkas Éva ügyvéd (...) által képviselt ... I. rendű, ... II. rendű és ... III. rendű alperesek ellen elbirtoklás megállapítása iránt a Kiskunhalasi Városi Bíróságon 2.P.20.907/2005. szám alatt megindított és a Bács-Kiskun Megyei Bíróság által 2006. november 23. napján meghozott 3.Pf.21.737/2006/3. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett számú másodfokú határozat ellen az alperesek részéről 18. sorszám alatt előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Bács-Kiskun Megyei Bíróság 3.Pf.21.737/2006/3. számú ítéletét hatályában fenntartja;

egyetemlegesen kötelezi az I-III. rendű alpereseket, hogy fizessenek meg - 15 nap alatt - a felperesek részére összesen 25.000 (Huszonötezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A felülvizsgálati eljárás illetékét az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s :

A Legfelsőbb Bíróság által is irányadónak tekintett - a felülvizsgálati kérelem elbírálása szempontjából jelentős - tények a következők. A perbeli, K., belterületi, ... hrsz.-ú beépítetlen területként nyilvántartott ingatlan, öröklés jogcímén az I-II. rendű alperesek - egymás között egyenlő arányú - közös tulajdona, a III. rendű alperes özvegyi jogával terhelt. Az I-II. rendű alperesek ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett jogelődje G. B. - aki az I-II. rendű alpereseknek az apja, a III. rendű alperesnek a

házas társa volt - 1984. július 14. napján meghalt. A perbeli ingatlant - G. B. hagyatéki vagyontárgyaként - az alperesek részére a 2005. évben lefolytatott póthagyatéki eljárásban adták át, azonban azt nem vették birtokba. Az ingatlant ugyanis az I. rendű felperes apja, B. P. és a II. rendű felperes - aki B. P.-vel a 2002. október 4. napján bekövetkezett haláláig házastársi életközösségben élt - az 1970-es évek második felétől szakadatlanul birtokolták és "zavartalanul" használták; apjának halála óta az I. rendű felperes is használja. A felpereseket - miként korábban az I. rendű felperes jogelődjét - az ingatlan használatában senki sem zavarta. Az alpereseknek az ingatlan létéről a póthagyatéki eljárást megelőzően nem volt tudomásuk. Utóbb sem tettek kísérletet a birtokbavételére, azt a mai napig meg sem tekintették.

Az első- és a másodfokú bíróság is bizonyítottanak tekintette, hogy az I. rendű felperes jogelődje és a II. rendű felperes a perbeli ingatlant sajátjukként birtokolták, birtoklásukat semmi sem szakította meg, az elbirtoklás "törvényi határideje a 80-as évek közepén letelt, így az elbirtoklással történt tulajdonszerzés bekövetkezett..."; a házastársi "közszerzés és a közös birtoklás alapján egymás között egyenlő arányban." Ehhez képest az I. rendű felperes az ingatlannak a jogelődje által elbirtokolt 1/2 tulajdoni illetőségét - a Ptk. 607. § (1) bekezdésére utalással - öröklés jogcímén szerezte meg.

Az elsőfokú bíróság a felperesek keresetének helytadó ítéletével megállapította, hogy a perbeli ingatlan tulajdonjogát a felperesek egymás között egyenlő arányban megszerezték; az I. rendű felperes elbirtoklás és öröklés, a II. rendű felperes elbirtoklás útján. A másodfokú bíróság helybenhagyó ítéletet hozott "...azzal a kiegészítéssel, hogy az I., II., III. r. alpereseket kötelezi az elsőfokú ítéletben elrendelt tulajdonjog bejegyzésének tűrése."

A jogerős ítélet ellen - annak hatályon kívül helyezése és új eljárás elrendelése végett - az alperesek terjesztettek elő felülvizsgálati kérelmet. Érvelésük szerint a jogerős ítélet egyoldalúan lefolytatott bizonyítási eljárás alapján alapul, s ezáltal sérti a bizonyítás fogantatására, a bizonyítékok értékelésére vonatkozó eljárási szabályokat. Állították, hogy az elbirtoklás törvényi tényállási elemei közül a sajátjakénti birtoklás feltétele nem valósult meg. "Az ingatlan tulajdonjogát adásvétel jogcímén sem szerezték meg". Továbbra is állították - amit a másodfokú eljárásban bejelentett tanúkkal kívántak bizonyítani -, hogy jogelődjük, G. B. a per tárgyát képező ingatlan használatát "külön megállapodás keretében" bocsátotta "a felperesek jogelődje rendelkezésére [...] mely használat ellenében [...] ellenértéket is kapott"; ennél fogva az életében nem történhetett meg az ingatlan elbirtoklása.

A felperesek felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályban tartására irányult.

Az alperesek felülvizsgálati kérelme nem alapos.

A Pp. 270. § (2) bekezdése értelmében a jogerős ítélet felülvizsgálata jogszabálysértésre hivatkozással kérhető. Jogszabálysértő a megalapozatlan ítélet is. Az ítéleti döntés megalapozatlansága azonban csak akkor állapítható meg, ha az ítéletet meghozó bíróság a jogvita elbírálása szempontjából jelentős tényeket nem tárta fel, a Pp. 163. § (1) bekezdésében foglaltak megszegésével a szükséges bizonyítást nem rendelte el, illetőleg nem foganatosította; a döntése alapjaként megállapított tényállás iratellenes, vagy a bizonyítékok okszerűtlen, logikai ellentmondást tartalmazó mérlegelésén alapszik. Ugyanakkor nem állapítható meg az eljárási szabálysértés akkor, ha a felülvizsgálati kérelem a bizonyítékok okszerű mérlegelését támadja. A Pp. 206. § (1) bekezdése szerinti szabad bírói mérlegeléssel megállapított tényállás felülvizsgálata nem lehet eredményes, mert a felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok felülmérlegelésének nincs helye.

Az ügy tényállását tekintve annak a körülménynek van meghatározó jelentősége, hogy az I. rendű felperes jogelődje és a II. rendű felperes a per tárgyát képező ingatlant a Ptk. 121. § (1) bekezdésében meghatározott időn át birtokban tartották. Birtoklásuk - amint az F. I. érdektelen tanú vallomása, és a II. rendű felperes személyes nyilatkozata alapján megállapítható volt - az 1970-es évek közepén kezdődött. Ebből adódóan okszerű volt mindkét fokon eljáró bíróságnak az a következtetése, hogy az elbirtoklási idő - a Ptk. hivatkozott szakaszának korábban hatályos szövege szerinti tízéves időtartamra tekintettel - még az I. rendű felperes apjának életében, az 1980-as évek közepén letelt.

A felülvizsgálati eljárásban az alperesek valójában az elbirtoklással való megszerzés feltételeként előírt sajátjakénti birtoklás tényének megvalósulását vitatták. A birtoklás sajátjakénti megítélése független attól: a birtokos abban a hiszemben birtokol-e, hogy a dolog sajátja, vagy tudja, hogy a másét birtokolja. Ennélfogva nem annak - a jogerős ítélet indokolásában hivatkozott - megállapításnak van döntő jelentősége, hogy az I. rendű felperes jogelődje kötött-e adásvételi szerződést az alperesek jogelődjével a per tárgyává tett ingatlanra, hanem annak, hogy a birtokosok a birtoklásukat véglegesnek tekintették. Ezt az adott ügyben kifejezték az objektív - tanúvallomással alátámasztott - megnyilvánulások, továbbá a birtoklók szubjektív tudata. A birtoklás véglegessége tudatának megnyilvánulási formáját tekintve a perben rendelkezésre álló - ekként a felülvizsgálati eljárásban a Pp. 275. § (1) bekezdése szerint irányadó - adatok

szerint nem merült fel olyan körülmény, amelynek alapján a per tárgyát képező ingatlan birtoklóinak attól kellett volna tartaniuk, hogy a birtoklásukat bárki jogszerűen megszakíthatja.

A Legfelsőbb Bíróság osztja a másodfokú bíróságnak azt az álláspontját, hogy az alperesek által az elsőfokú ítélet meghozatalát megelőző tárgyalás berekesztése előtt felajánlott tanúbizonyítás elrendelésének nem volt kellő indoka, mivel az alperesek nem tettek olyan határozott előadást, illetőleg nem terjesztettek elő olyan határozott bizonyítási indítványt, amelynek foganatosításával - lerontva a már rendelkezésre álló peradatok bizonyító erejét - megállapítható lett volna, hogy az elbirtoklás útján történő tulajdonszerzés nem következhetett be.

A Legfelsőbb Bíróság az előzőekben kifejtettekre alapítottnan arra a következtetésre jutott, hogy a jogerős ítélet nem sérti az alperesek által hivatkozott eljárási szabályokat, ezért azt - a Pp. 275. § (3) bekezdése alkalmazásával - hatályában fenntartotta.

A Legfelsőbb Bíróság az eredménytelen felülvizsgálati kérelmet előterjesztő alpereseket - a Pp. 270. § (1) bekezdése szerint irányadó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján - az ellenkérelmet előterjesztő felpereseknek okozott felülvizsgálati költség megtérítésére kötelezte; annak mértéke meghatározásánál értékelte az ügy tárgyaláson kívüli elbírálását (Pp. 274. § (1) bekezdés).

Az alperesek személyes költségmentessége folytán állapította meg a Legfelsőbb Bíróság, hogy az államot terheli az általa előlegezett felülvizsgálati illeték (6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdés, 14. §).

Budapest, 2007. október 10.

Dr. Szőke Irén sk. a tanács elnöke, Dr. Orosz Árpád sk. előadó bíró, Dr. Csentericsné Dr. Ágh Bíró Ágnes sk. bíró